

sygdomme og symptomer - Lundegården

1.

Dette er en liste som indeholder iagttagelser over sygdomme og symptomer, som er observeret hos beboerne i Lundegården I.

Listen oven nedenstående sygdomme er påbegyndt med de første observationer omkring 1990 - 91

Disse iagttagelser bygger på erfaringer på egen krop, på hvad der er beskrevet i litteraturen omkring ophold i svampeangrebne bygninger, og på samtaler med mange beboere i Lundegården I. De symptomer, der findes beskrevet i litteraturen omkring skimmelsvampe og deres indvirkning på mennesker - er mærket med*. De symptomer der også er set beskrevet i lægeerklæringer fra afsluttede og tabte retssager er markeret med **. Denne del af arbejdet er dog lige påbegyndt. En del af del af de oplyste sygdommene og symptomerne er bekræftet i de DTI rapporter over luftmikrobiologiske undersøgelser, der blev udført i 1995 af DTI.

I forbindelse med disse målinger i husene, blev det besluttet, at beboerne skulle udspørges om deres helbred. Dette blev besluttet af den nye bestyrelse for Lundegården I, som jeg blev valgt ind i, i 1995, samt af et nedsat fugtudvalg. Jeg har derfor kopier af disse rapporter. Senere blev beslutningen om at spørge beboerne om deres helbred trukket tilbage. Men denne beslutning blev taget uden accept fra den nye bestyrelse. Hvem der er ansvarlig for beslutningen om at stoppe med at udspørge beboerne ved jeg ikke. Men det er ikke en beslutning der vidner om god beboerdemokrati.

Astma* og allergi*, såsom astmaeksemer.*

Sviende og brændende hud* og sviende / brændende hovedbunden - pletvise hårtab.

Ligeledes smerter i selve hovedbunden.

"Dødheds" fornemmelser i arme og / eller ben**. Forekommer også år efter fraflytning fra den sundhedsfarlige bolig.

Nervebanesmerter - dvs. lette berøringer på huden gør ondt* (hele kroppen).

Kløene / svien i øjnene*. Tilstoppet næse*. Bihulebetændelse*. Ørebetændelse*.

Hæshed**. Svien i halsen*.

Lys og lydfølsom*.

Utilpashed*, koncentrationsbesvær** og hukommelsesproblemer*. Perioder af flere dage kan glemmes.

Hovedpine* og træthed* til tider ekstrem træthed*. Svimmelhed* og hjertebanken*.

Vægttab*. Vægtforøgelse. Stofskiftesygdomme.

Svære kramper uden feber.

Feberkramper, især børn.

Diarré*.

Dårlig sårheling.

Dårligt immunforsvar* i det hele taget.

Ved slag på knæ eller andre led, vil heling være dårlig.

Trykken for brystet og ondt ved vejrtrækning*.

Lungebetændelse. Kolde lungebetændelser. Bindevævsdannelse i lungerne*.

Cyster i knæled eller andre led som skulder og bækken - Cyster i knæled kaldes Backers cyster. Cyster i andre dele af kroppen.

Smerter i hofter og bækken*. Måske forhøjet hyppighed af bækkenløsning.

Der er registreret hofteoperationer hos beboerne. Det specielle er, at også helt unge fik foretaget operationer i hofter.

Forhøjet levertal uden specifik forklaring herpå**.

Smerter i øverste del af ryggen og nakken.

Smerter i ledene* kommer ofte efter et forløb med feber* eller feberagtige symptomer uden feber.

Efter længerevarende symptomer med feber og ledsmerter, der ofte af lægerne blev vurderet som virusanfald – kunne det herefter forekomme, at led er blevet mere stive - dvs. nedsat bevægelighed i led.

Flere beboere har efter fraflytning skriftligt beskrevet feberreaktioner, med efterfølgende ondt i led, efter ophold i fugtige boliger. En slags Serum syge.

Svært at komme i gang om morgenen dvs. at få gang i led og lemmer.

Bindevævssygdomme som bechterew's.

Forskellige typer Arthritis*

Polymyalgi. Muligvis betinget af generaliseret arteriitis gigantocellularis. Arterievægsbetændelse.

Synsforstyrrelser.

SLE.

Forskellige former for Cancer.

Sygdommen *fibromyalgi*, som i dag erkendes at være en sygdom, der kan opstå efter indånding af forurening, dampe og lignende.

Her er nogle få henvisninger til oplysninger om hvorfor skimmelsvampe er skadelige for helbredet.

Citat fra Suzanne Graversen bog "**De små svampe**" udgivet i 1994: *I dag kender man ikke mekanismerne bag disse symptomer og den mulige overfølsomhed. Der kan være tale om både immunologiske påvirkninger fra svampeproteiner og om giftvirkninger fra svampeproteiner og om giftvirkninger fra deres stofskifteprodukter (mykotokiner), inklusive de letflygtige organiske forbindelser, som svampene ligeledes danner og frigør til luften under deres vækst. Disse stoffer består af organiske opløsningsmidler, der muligvis har nogle biologiske virkninger, som endnu ikke er kendt. Mykotokinerne har vist sig at virke 10 gange så kraftigt, når de indåndes, som når de indtages gennem munden. Mange af disse stoffer har særdeles kraftige biologiske virkninger. Nogle er kræftfremkaldende.*

I **SBI-RAPPORT 282** fra 1997 er foretaget en nøje gennemgang af hvilke stoffer, der udvikles, når skimmelsvampe vokser på forskellige typer materialer. De stoffer det drejer sig om er mykotoxiner, der både er flygtige og ikke flygtige stoffer. Det nævnes i rapporten, at det meget sundhedsskadelige stofskifteprodukt Satratoxin H. blev detekteret ved forsøgene, der indgår i denne rapport. En del af de stoffer, der udvikles, påvirker centralnervesystemet. I denne rapport fremgår det at mykotoksinerne virker endnu kraftigere, når de indåndes, end man tidligere formodede. I denne undersøgelse er der isoleret og identificeret mykotoksiner, der er kendt fra andre fagområder at være stærkt kræftfremkaldende, samt registreret i WHO's register over kræftfremkaldende stoffer klassificeret i klasse A2.

Det blev i 1995 anbefalet, af den nedsatte ekspertgruppe tilknyttet til Lundegården I, at der blev foretaget en epidemiologisk undersøgelse af beboerne i tilknytning til undersøgelsen af hvert hus. På grund af den store population, ville det statistiske materiale være et godt grundlag for en videnskabelig undersøgelse. Her ville der også være et grundlag for at vurdere høje koncentrationer af skimmelsvamp indflydelse på helbredet af mennesker. Undersøgelsen blev vurderet i 1995 til at koste 1,5 millioner kroner: Dette er ikke mange penge i forhold til de samlede omkring 940 millioner kroner hele renovationen af Lundegården I kostede.

Men undersøgelsen blev ikke foretaget. Der kunne ikke findes penge hertil, samt politisk opbakning hertil. Oplysningen om 1,5 millioner kroner per hus fremgår af Bo og Byg Resultater 020 fra 2002 side 7.

Det er en skændsel, at der ikke blev ofret penge på epidemiologisk undersøgelse af beboerne.

I år 2002 udkom en videnskabelig artikel i Finland, der bekræfter de iagttagelser, som jeg har gjort omkring inflammatoriske Reumatiske sygdomme.

Artiklen beskriver kort: et kontor som havde haft indeklimate problemer siden tidlig i 1990. Der var i perioden hvor studiet foregik ansat omkring 100 medarbejdere med en vis variation i til og fratrædelser.

Store arealer af bygningens ydervægge var vandskadede og kontamineret med mikrobiologisk vækst. Medarbejdernes sygdoms journaler blev gennemgået, og deres arbejdes arealer relateret til de arealer med de højeste påviste mikrobiologiske kontamination. Hyppighed af inflammatoriske reumatiske sygdomme blev sammenlignet med hyppighed i det sammen geografiske område.

Resultat:

Ti patienter med inflammatoriske reumatiske sygdomme (3 reumatoid arthritis, 4 ankylose spondylitis, 2 Sjögrens syndrome og 1 psoriasisarthritis) med ret til speciale lægemiddel tilskud blev diagnosticeret i perioden 1987-2000 (7 tilfælde i 1995-1998). Incidens ratio der blev udregnet for perioden 1987-2000 var 6,8 (95 % konfidens, 3,6-13,0) for alle medarbejdere på kontoret og 13,2 (6,0-29,0) for medarbejdere med deres arbejdes pladser tætteste til den værst skadet væg.

Konklusion:

De akkumulerede tilfælde af kroniske inflammatoriske reumatiske sygdomme på en enkelt arbejdsplads indikerer, at nogle miljømæssige komponenter i det fugttramte kontor, havde udløst sygdommene.

De bygninger, der beskrives i den finske artikel, indeholdt et markant lavere niveau af skimmelsvampe end, det niveau, der var i de fleste bygninger i Lundegården I.

Jeg har haft et møde med en svensk forsker fra Department of Environmental Medicine, Göteborg Universitet. Han stiller spørgsmålstegn ved hvorfor forskere fra store dele af verden skal mødes hvert år, for at udveksle erfaringer om hvilke sygdomme mennesker får af at bo i fugtige og skimmelsvamperamte boliger, når der ikke reelt bliver gjort noget ved problemet. Han skriver, at det hele kun handler om penge.

Det kan læses i en artikel fra Statens Byggeforskningsinstitut og Danmarks Tekniske Universitet, at der i 1994 viste et stort antal tilfælde af akut lungeblødning hos spædbørn (0-1 år) i Cleveland området. Ca. 50 tilfælde blev fundet, hvoraf 14 med dødelig udgang. En del af dødsfaldene blev først diagnosticeret som pludselig spædbarnsdød. En mistanke blev imidlertid vakt, da alle hjem var inficeret med skimmelsvampen *Stachybotrys chartrum*. Læs selv på dette link: <http://www.smf.dk/blad/emner/9901.pdf>

Jeg kan nævne at nogle beboere i Lundegården med spædbørn fik besked om at nogle rum måtte deres barn ikke sove i.

I år blev der i ugeskrift for læger beskrevet et tilfælde af en ung 29-årig mand. Bortset fra en let ubehandlet astma, var han tidligere rask. Han boede i en bolig hvor man fandt man massive svampeangreb i badeværelse og soveværelse, der blev saneret. Han blev indlagt med to måneder varende almen sygdomsfølelse febrilia, og tør hoste. Et år senere blev han igen akut syg med højfebrilia og dyspnø, opstået umiddelbart efter arbejde med muggen træflis.

Han døde desværre. Se link til artiklen:

<http://www.dadlnet.dk/ufl/2004/2604/VP-html/VP42389.pdf>

Her er endnu et informativt link.: <http://www.micotoxinas.com.br/boletim29.htm>

Det er i dag meget sørgeligt for mig at kunne konstatere, at jeg indtil nu har fået bekræftet mine værste anelser i de fleste af de sygdomme, som jeg har observeret, at vi fik af at bo i vores fugtige og skimmelsvamperamte boliger.

Det kan tilføjes at Retslægerådet, så vidt jeg er bekendt med, end ikke anerkender symptomer fra fugtigt indeklima, som Embedslæge Institutionen beskriver.

Da Retslægerådet altid bliver inddraget i sådanne retssager, og ikke anerkender nogen form for sygdomme pådraget af fugtigt og skimmelsvamperamt byggeri, så vil boligselskaber fremover uden nogen form for risici fortsat kunne udleje sundhedsskadelige boliger. Vel vidende at vi beboere intet kan stille op.

Vi – beboerne - kan pådrage os diverse alvorlige sygdomme og miste alt. Mistet vores bolig, vores indbo og i værste fald vores helbred. **Og vi kan tilsyneladende intet gøre.**

Retslægerådet virker derfor efter min mening **indirekte** som en faktor, der gør udlejning af sundhedsfarlige boliger muligt fortsat uden risici for boligselskaberne.

Lene Bramsen

Opdateret den 27. december 2004